

KS. JAROSŁAW CZERKAWSKI

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWO-DYDAKTYCZNA KSIĘDZA DOKTORA TADEUSZA ŚMIECHA

REV. DOCTOR TADEUSZ ŚMIECH'S ACADEMIC-DIDACTIC WORK

A b s t r a c t. Rev. Tadeusz Śmiech was born on 27th October 1952 in Tempoczków situated in the area of the present Świętokrzyskie Voivodeship, formerly the Kielce Voivodeship. His parents' names were Józef and Adela. After completing primary school and then high school he entered the Seminary in Kielce. After taking holy orders he took up pastoral work. Then he finished special studies in France and at the Catholic University of Lublin. He worked at the Diocesan Curia in Kielce and at the Seminary, where he was the Director of the Catechesis Department. He is known as the author of the program of catechesis and of catechesis handbooks, the educator of many generations of religion teachers. Rev. Dr. Tadeusz Śmiech's academic work was first of all concerned with catechesis. He gathered around himself many people who, like he, understood catechesis as being committed to serving the Gospel. People who cooperated tried to make sure that catechesis was conducted in the diocese in the best possible way. Ceaseless meetings, talks and consultations bore fruit in the form of specific works. After he finished his work at the Diocesan Curia in Kielce he was a priest in the Polish community in France, and then a parish priest in the Polish parish in Lyon. He appears as indefatigable in his priestly and didactic work consisting in constantly watching over the work of catechesis.

Translated by Tadeusz Karłowicz

Key words: catechesis; catechesis handbooks; catechisms.

Bezustanne poszukiwanie prawdy stanowi wyznacznik każdej działalności teologicznej. Jest to także kryterium, które obowiązuje w katechezie. Na tej płaszczyźnie poszukiwań teologicznych następuje ciągły dialog między wiarą a rozumem, między teologią a filozofią. Należy podkreślić, że jest on „konieczny nie

Ks. dr JAROSŁAW CZERKAWSKI – adiunkt Katedry Katechetyki Szczegółowej Wydziału Teologii KUL; adres do korespondencji: e-mail: jarekcz@gmail.com

tylko dla wiary, ale również dla rozumu [...] Jest on konieczny, ponieważ wiara, która odrzuca rozum lub nim gardzi, naraża się na ryzyko popadnięcia w zabobon lub fanatyzm, natomiast rozum, który świadomie zamyka się na wiarę, może dokonać nawet wielkich postępów, ale nie dojdzie do szczytu tego, co może być poznane”¹. Dialog ten podejmuje katecheza przekazując prawdy wiary, które rozumowo uzasadnia w procesie nauczania. Katecheza również nie pozwala, aby rozum został pozbawiony obecności wiary w dochodzeniu do prawdy.

W niniejszym studium zostanie opracowana postać nieżyjącego ks. dr. Tadeusza Śmiecha, prezbitera Diecezji Kieleckiej, duszpasterza akademickiego, dyrektora Referatu Katechetycznego, rektora Misji Katolickiej w Paryżu, proboszcza parafii rzymskokatolickiej w Lyonie, człowieka ogromnie zasłużonego dla dzieła katechizacji w Diecezji Kieleckiej, jak również dla działalności katechetycznej w Polsce.

1. CURRICULUM VITAE

Ks. Tadeusz Śmiech urodził się 27 października 1952 roku w Tempoczwowie na terenie obecnego województwa świętokrzyskiego, dawniej kieleckiego. Jego rodzicami byli ojciec Józef oraz matka Adela. Został ochrzczony w rodzinnej parafii pod wezwaniem św. Jana Chrzciciela w Skalbmierzu. Szkołę podstawową ukończył w rodzinnej miejscowości. Dalszą naukę kontynuował w liceum ogólnokształcącym w Działoszycach. W latach 1971-1977 odbył studia filozoficzno-teologiczne w Wyższym Seminarium Duchownym w Kielcach, które zostały uwieńczone przyjęciem święceń prezbiteratu 11 czerwca 1977 roku z rąk bpa Jana Jaroszewicza. W latach 1977-1983 był wikariuszem parafii św. Apostołów Piotra i Pawła w Sędziszowie. W roku 1983 został duszpasterzem środowisk akademickich w Kielcach, studiując jednocześnie historię sztuki i konserwację zabytków. W latach 1984-1988 przebywał w Paryżu, gdzie kontynuował studia wyższe w Instytucie Katolickim. Obronił pracę magisterską na temat: „Znaki liturgiczne Kościoła domowego”. Po ukończeniu studiów powierzono mu organizację nowego ośrodka duszpasterskiego dla Polaków, przy kościele św. Genowefy w Paryżu. Po powrocie do Polski, od roku 1988, pełnił funkcję dyrektora Referatu Katechizacji Dzieci i Młodzieży. 30 grudnia 1991 roku został członkiem

¹ Międzynarodowa Komisja Teologiczna, *Teologia dzisiaj. Perspektywy, zasady i kryteria*, Kraków 2012, s. 64.

Rady Kapłańskiej z nominacji na pięć lat. W latach 1994-1998 był dyrektorem Kolegium Teologicznego. W roku 1997, po odbyciu studiów doktoranckich w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim, obronił rozprawę naukową pt. „Akceptacja wartości religijno-moralnych młodzieży katechizowanej”. W ten sposób uzyskał stopień naukowy doktora nauk teologicznych z zakresu teologii pastoralnej w specjalności katechetyka. W trakcie trwania studiów pełnił funkcję dyrektora Referatu Katechetycznego² i był odpowiedzialny za ćwiczenia w Wyższym Seminarium Duchownym oraz prowadził ćwiczenia z etyki w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Kielcach. Prowadził wykłady w Kolegium Teologicznym dla katechetów oraz w Świętokrzyskim Instytucie Teologicznym. Od 1998 roku przebywał we Francji. Najpierw w Polskiej Misji Katolickiej w Paryżu, tam pełnił funkcję wicerektora Polskiej Misji Katolickiej we Francji. Następnie powierzono mu posługę proboszcza parafii pw. Św. Trójcy w Lyonie. Zmarł po długiej i ciężkiej chorobie 28 czerwca 2013 r. w Lyonie. Uroczystości pogrzebowe rozpoczęły się 1 lipca w parafii w Lyonie. Został pochowany 3 lipca tegoż roku na cmentarzu w rodzinnej parafii w Skalbmierzu³.

Wśród katechetów, którzy z nim pracowali, pozostawił pamięć kapłana w pełni zaangażowanego w sprawy nauczania religii w szkole i katechizacji przy parafii oraz człowieka otwartego na potrzeby drugiej osoby, wrażliwego na Boga i sprawy z Nim związane.

2. DOROBEK NAUKOWY

Działalność naukowa ks. dr. Tadeusza Śmiecha dotyczyła przede wszystkim katechizacji. Ks. Śmiech skupiał wokół siebie ludzi, którzy podobnie jak on, katechizację pojmowali jako pełną zaangażowania służbę Ewangelii. Ludziom, z nim współpracującym, zależało, by katechizacja była przeprowadzana w diecezji jak najlepiej⁴. Bezustanne spotkania, prowadzone rozmowy i konsultacje owocowały konkretnymi katechetycznymi dziełami.

Jednym z największych naukowych osiągnięć ks. dr. Tadeusza Śmiecha był kielecki program do katechizacji obejmujący całą szkołę podstawową. Wówczas

² Por. J. ZWIERZCHOWSKI, *Formacja katechetów świeckich w Diecezji Kieleckiej w latach 1938-2015. Studium katechetyczne*, Lublin 2015, s. 149 [mps, archiwum Biblioteki KUL].

³ Por. b.a., *Klepsydra śp. ks. T. Śmiecha*, <http://www.diecezja.kielce.pl/zmarl-ks-dr-tadeusz-smiech> [dostęp: 06.08.2015].

⁴ Por. J. ZWIERZCHOWSKI, *Formacja katechetów świeckich w Diecezji Kieleckiej*, s. 221.

szkoła podstawowa obejmowała klasy od 0 do VIII. Tworzenie podręczników odbywało się z grupą zaangażowanych w dzieło katechizacji katechetów praktyków. Intensywna praca, połączona z codzienną Mszą św. i aktywnym wypoczynkiem, dawała w tym dziele niezwykły efekt: setki stron rękopisów. Później zostawały przepisywane na komputerze, gdyż w tamtym czasie komputer nie był powszechnym narzędziem pracy. Po ukończeniu całości i zredagowaniu kompletu podręczników pojawiło się nowe wyzwanie, którym była reforma systemu oświaty. W nowym systemie oświatowym zostało wprowadzone gimnazjum. Zaistniała zatem konieczność dostosowania programów i podręczników do opracowanej przez Komisję Episkopatu Polski Podstawy Programowej Katechezy, wydanej w 2001 r. Ks. Śmiech, będąc już wicerektorem Polskiej Misji Katolickiej we Francji, podjął się dokończenia pracy nad podręcznikami według programu, który ułożył, a zatwierdzonego przez Komisję Wychowania Katolickiego Episkopatu Polski. Ostatnim etapem tego okresu pracy był wyjazd do Paryża grupy katechetów, by mógł powstać brakujący podręcznik dla III klasy gimnazjum.

W swojej pracy naukowo-pastoralnej kierował się przede wszystkim wielką miłością do dzieci i młodzieży. Zaowocowało to powstaniem, jak wcześniej zaznaczono, szeregu podręczników do katechizacji. Prawdy wiary były wyrażone w nich w sposób jasny i przystępny. Podręczniki cieszyły się ogromną popularnością zarówno wśród katechizowanych, jak również wśród katechetów. Naukowa pasja skupiała się wokół spraw katechizacji. Katecheza oraz dydaktyczny wymiar szkolnego nauczania religii były tematami obecnymi w naukowych poszukiwaniach ks. Śmiecha.

W ostatnich latach swojego życia zaangażował się w sprawy społeczne. Wynikało to oczywiście z pasji, jaką pozostała katecheza. Często występował na antenie Radia Maryja przedstawiając sytuację duszpasterską Kościoła we Francji. W tych wystąpieniach było wiele troski o katechizację, jak również ostrzeżeń przed laicyzacją i zachowaniami konformistycznymi. W audycjach prowadzonych przez niego można było dostrzec głos troski o Kościół w Polsce, o dzieło katechizacji, a z drugiej strony ogromny optymizm, że katechizacja dobrze prowadzona będzie przynosiła odpowiednie owoce.

3. ZAKRES PRACY NAUKOWO-DYDAKTYCZNEJ

Dorobek naukowy ks. Śmiecha skupia się na problematyce związanej z przepowiadaniem Słowa Bożego, w zakres którego wchodzi katechetyka i homiletyka. Pierwszy kierunek prezentuje zagadnienia z dziedziny katechetyki i metodyki

katechezy, drugi kierunek – homiletyczny, przekładający Boże prawdy na praktykę duszpasterską, stanowią głównie opublikowane homilie. Była to odpowiedź na potrzeby katechetów i duszpasterzy. Największym osiągnięciem były programy do nauczania religii w szkole oraz pomoce katechetyczne i duszpasterskie. Ks. Śmiech odnosił się także do potrzeb formacji przyszłych katechetów. Uwzględniał wymiar ludzki, jak i duchowy, w przygotowaniu do wykonywania przyszłych zajęć i prac katechetycznych⁵.

Ważną inspiracją dla katechetycznych działań było przeprowadzone w Kielcach przez ks. Tadeusza Śmiecha szkolenie ewangelizacyjne „Dzieje Apostolskie 2”. Dla uczestniczących w nim katechetów stało się oczywiste, że na tej bazie winien powstać katechizm przygotowujący młodzież do bierzmowania. Intensywna praca zaowocowała tekstami katechizmu i scenariuszami spotkań. Był to materiał bazowy programu przygotowującego do sakramentu bierzmowania. W ten sposób powstał jeden z pierwszych i oryginalnych programów do bierzmowania w Polsce pt. „Otrzymacie Jego moc”.

Ks. Śmiech w swojej pracy naukowej skupiał się na praktycznym wymiarze posługi. Ważnym dla niego było to, by tworzone przez niego materiały miały codzienne duszpastersko-katechetyczne zastosowanie. Pełniąc funkcję dyrektora Referatu Katechetycznego w kieleckiej kurii, stał się animatorem powstania kompleksowego kieleckiego programu katechetycznego. Program obejmował wszystkie etapy edukacyjne. W klasach I-III program nosił tytuł „W rodzinie dzieci Bożych”, a dla klas IV-VI „W przyjaźni z Bogiem”. Po przeprowadzeniu reformy oświaty w Polsce i zatwierdzeniu Polskiego Dyrektorium Katechetycznego opracował program „W drodze do Ojca” przeznaczony dla uczniów nowo powstałych gimnazjów. Ostatnim etapem edukacyjnym była najpierw szkoła średnia, która po reformie przybrała nazwę szkół ponadgimnazjalnych. W tych szkołach katecheci mogli uczyć według programu i z podręczników noszących tytuł „żyć, aby wierzyć i kochać”. Katecheci chętnie korzystali z owoców naukowej pracy ks. Śmiecha, gdyż cechowały je przystępność i klarowność.

Decyzją ks. biskupa S. Szymeckiego ks. dr Tadeusz Śmiech został wykładowcą w Wyższym Seminarium Duchownym w Kielcach oraz w prowadzonym przez diecezję Świętokrzyskim Instytucie Teologicznym⁶. Należy zauważyć, że ks. Śmiecha cechowała odpowiedzialność za prowadzone zajęcia, jak również troska o powierzone mu osoby. Praca w seminarium duchownym to także wymiar formacyjny

⁵ Por. tamże, s. 221.

⁶ Por. tamże, s. 150.

młodego człowieka, który zawiera w sobie element: ludzki, duchowy, intelektualny, duszpasterski, który przygotowuje do udziału w miłości Jezusa Chrystusa, Dobrego Pasterza⁷. Ks. Tadeusz Śmiech aktywnie włączył się poprzez prowadzenie ćwiczeń w formację kandydatów do kapłaństwa.

Oprócz pracy dydaktycznej i naukowej uczestniczył w życiu diecezjalnym i pracował gorliwie na rzecz diecezji, będąc odpowiedzialnym za Referat Katechetyczny w Kielcach przy Kurii Diecezjalnej organizował kursy szkoleniowe dla katechetów⁸. Ponadto gromadził materiały i pomoce dydaktyczne, z których katecheci mogli korzystać. Włożył ogromną pracę w stworzenie przy Referacie Katechetycznym biblioteki, która służyła przyszłym katechetom, jak również tym zaangażowanym w pracę dydaktyczną. Tym samym odpowiadał za permanentną formację katechetów. Aby podnieść poziom duchowy, dydaktyczny i naukowy katechetów organizował rekolekcje i różne formy dokształcania na polu metodycznym.

*

Praca naukowo-dydaktyczna ks. dr. Tadeusza Śmiecha owocuje do dziś. W wielu diecezjach w Polsce używane są jego podręczniki i materiały katechetyczne, a w diecezji kieleckiej uczy w szkołach i posługuje w parafii wielu katechetów przez niego uformowanych. Z pewnością jego działalność i dorobek katechetyczny powinny zostać poddane empirycznej ocenie wpływu na współczesnych katechetów, dzieci i młodzież. Pomocny w tym będzie całościowy dorobek ks. Śmiecha zebrany w tym artykule.

BIBLIOGRAFIA

1. Podręczniki do nauki religii

Otrzymacie Jego moc. Katechizm bierzmowanych, red. T. Śmiech, Kielce: Wyd. Jedność 1992; wyd. 5 – 1995; wyd. 6 – 2001.

Otrzymacie Jego moc. Poradnik animatora, red. T. Śmiech, Kielce: Wyd. Jedność 1993; wyd. 2 – 1997.

Otrzymacie Jego moc. Katechizm bierzmowanych, red. T. Śmiech, Kielce: Wyd. Jedność 1994.

Otrzymacie Jego moc. Poradnik metodyczny, red. T. Śmiech, Kielce: Wyd. Jedność 1994; wyd. 3 – 2001.

⁷ Por. PDV 57.

⁸ Por. I. ZWIERZCHOWSKI, *Formacja katechetów świeckich w Diecezji Kieleckiej*, s. 151.

- Otrzymanie Jego moc. Poradnik animatora, red. T. Śmiech, Kielce: Wyd. Jedność 1994; wyd. 3 – 2001.
- Otrzymanie Jego moc. Przewodnik metodyczny do katechizmu bierzmowanych, red. T. Śmiech, Kielce: Wyd. Jedność 1994.
- W drodze do miłości Ojca. Ramowy program katechetyczny dla klas 0-VIII szkoły podstawowej, red. T. Śmiech, Kielce: Wyd. Jedność 1996.
- W świecie mojego Boga. Przewodnik metodyczny dla klasy 0, red. T. Śmiech, Kielce: Wyd. Jedność 1996; wyd. studyjne – 1997; wyd. 2 – 2000.
- W rodzinie dzieci Bożych. Przewodnik metodyczny dla klasy I, red. T. Śmiech, Kielce: Wyd. Jedność 1996; wyd. studyjne 1997.
- Jezus jest z nami. Przewodnik metodyczny do klasy II, red. T. Śmiech, Kielce: Wyd. Jedność 1996; wyd. studyjne 1997.
- Bóg Ojciec w życiu ludzi. Przewodnik metodyczny do klasy III, red. T. Śmiech, Kielce: Wyd. Jedność 1996; wyd. studyjne – 1998; wyd. 2 poprawione – 1999; wyd. 3 – 2000.
- Bóg Ojciec w życiu ludzi. Katechizm ucznia do klasy III, red. T. Śmiech, Kielce: Wyd. Jedność 1996; wyd. 2 poprawione – 1999; wyd. 3 – 2000.
- W szkole Pana Jezusa. Przewodnik metodyczny do klasy IV, red. T. Śmiech, Kielce: Wyd. Jedność 1996; wyd. 2 – 1998.
- W szkole Pana Jezusa. Katechizm dla klasy 4, red. T. Śmiech, Kielce: Wyd. Jedność 1996; wyd. 2 poprawione i uzupełnione – 1998; wyd. 3 – 2000.
- Boży plan zbawienia w liturgii Kościoła. Przewodnik metodyczny do klasy V, red. T. Śmiech, Kielce: Wyd. Jedność 1996, 1997; wyd. 2 poprawione i uzupełnione – 2000.
- Boży plan zbawienia w liturgii Kościoła. Katechizm do klasy 5, red. T. Śmiech, Kielce: Wyd. Jedność 1996; wyd. 2 poprawione i uzupełnione – 1998; wyd. 3 – 1999; wyd. 4 – 2000.
- Boży plan zbawienia w liturgii Kościoła. Materiały pomocnicze dla ucznia klasy V, red. T. Śmiech, Kielce: Wyd. Jedność 1996, wyd. 2 – 1997.
- Z Jezusem w drodze do Ojca. Przewodnik metodyczny do klasy VI, red. T. Śmiech, Kielce: Wyd. Jedność 1996, 1998; wyd. 2 poprawione i uzupełnione – 1998; wyd. 3 – 2000.
- Z Jezusem w drodze do Boga. Materiały pomocnicze dla ucznia klasy VI, red. T. Śmiech, Kielce: Wyd. Jedność 1996 – wyd. studyjne; wyd. 2 poprawione i uzupełnione pt. Z Jezusem w drodze do Ojca, red. T. Śmiech, Kielce: Wyd. Jedność 1998; wyd. 3 – 1999.
- W moim Kościele. Przewodnik metodyczny do klasy VII, red. T. Śmiech, Kielce: Wyd. Jedność 1996; 1998; wyd. 2 podtyt. Klasa I gimnazjum – 2000.
- W moim Kościele. Katechizm ucznia do klasy VII, red. T. Śmiech, Kielce: Wyd. Jedność 1996; wyd. 2 poprawione i uzupełnione 1998.
- W miłości Ojca. Materiały pomocnicze dla uczniów klasy VIII. Katechizm, red. T. Śmiech, Kielce: Wyd. Jedność 1996; wyd. 2 poprawione i uzupełnione 1998; wyd. 3 (klasa II gimnazjum) – 2000.
- W miłości Ojca. Przewodnik metodyczny do klasy VIII, red. T. Śmiech, Kielce: Wyd. Jedność 1997; wyd. 2 poprawione i uzupełnione – 1998.
- Jezus jest z nami. Rok przygotowania do pełnego uczestnictwa we Mszy św. Zeszyt ćwiczeń, red. T. Śmiech, Kielce: Wyd. Jedność 1998.
- W drodze do miłości Ojca. program katechetyczny, red. T. Śmiech, Kielce: Wyd. Jedność 1999.

- W drodze do miłości Ojca. Ramowy program katechetyczny dla klas 0-VI szkoły podstawowej i klas I-III gimnazjum, red. T. Śmiech. Kielce: Wyd. Jedność 2000.
- W moim Kościele. Klasa I gimnazjum, red. T. Śmiech, Kielce: Wyd. Jedność 1999; wyd. 4 – 2000.
- Jezus jest z nami. Rok przygotowania do pełnego uczestnictwa we Mszy św. według KKK. Przewodnik metodyczny, red. T. Śmiech, Kielce: Wyd. Jedność 2000.
- W świecie mojego Boga. Zeszyt ćwiczeń do klasy 0, red. T. Śmiech, Kielce: Wyd. Jedność 2000.
- W rodzinie dzieci Bożych. Zeszyt ćwiczeń do klasy I, red. T. Śmiech, Kielce: Wyd. Jedność 2000.
- Bóg Ojciec w życiu ludzi. Zeszyt ćwiczeń, klasa III, red. T. Śmiech, Kielce: Wyd. Jedność 2000.
- W szkole Pana Jezusa. Przewodnik metodyczny do klasy IV, red. T. Śmiech, Kielce: Wyd. Jedność 2000.
- W szkole Pana Jezusa. Podręcznik do religii dla klasy IV, red. T. Śmiech, Kielce: Wyd. Jedność 2000.
- Śpiewnik dla klasy VI. Pieśni i piosenki religijne do programu katechetycznego „W miłości Ojca”, red. T. Śmiech, Kielce: Wyd. Jedność 2000.
- W miłości Ojca. Przewodnik metodyczny. Klasa II gimnazjum, red. T. Śmiech, Kielce: Wyd. Jedność 2000.
- W miłości Ojca. Podręcznik do religii dla klasy II gimnazjum, red. T. Śmiech, Kielce: Wyd. Jedność 2000.
- Bóg Ojciec w życiu ludzi. Podręcznik do religii dla klasy III gimnazjum, red. T. Śmiech, Kielce: Wyd. Jedność 2000.
- Jezus jest z nami. Rok przygotowania do pełnego uczestnictwa we Mszy św. Zeszyt ćwiczeń do klasy III, red. T. Śmiech, Kielce: Wyd. Jedność 2000 (tł. Paryż: Mission Catholique Polonaise 2000).
- W drodze do miłości Ojca. Program nauczania religii dla klas IV-VI szkoły podstawowej, red. T. Śmiech, Kielce: Wyd. Jedność 2002.
- Wzrastamy w przyjaźni z Jezusem. Zeszyt ćwiczeń do klasy III, red. T. Śmiech, Kielce: Wyd. Jedność 2002.
- Bóg naszym Ojcem. Przewodnik metodyczny do klasy I, red. T. Śmiech, Kielce: Wyd. Jedność 2003.
- Słuchamy Boga. Podręcznik do religii dla klasy IV, red. T. Śmiech, Kielce: Wyd. Jedność 2003.
- Słuchamy Boga. Przewodnik metodyczny do klasy IV, red. T. Śmiech, Kielce: Wyd. Jedność 2003.
- Wielbimy Boga. Podręcznik do religii dla klasy V, red. T. Śmiech, Kielce: Wyd. Jedność 2003.
- Wielbimy Boga. Przewodnik metodyczny do klasy V, red. T. Śmiech, Kielce: Wyd. Jedność 2003.
- Z Jezusem idziemy do Boga. Podręcznik do religii dla klasy VI, red. T. Śmiech, Kielce: Wyd. Jedność 2003.
- żyć, aby wierzyć i kochać. Program nauczania religii dla liceum, red. T. Śmiech, Kielce: Wyd. Jedność 2003.

- W życiu i prawdzie. Podręcznik do religii dla klasy III gimnazjum, red. T. Śmiech, Kielce: Wyd. Jedność 2003.
- W radości dzieci Bożych. Program nauczania religii dla przedszkola, red. T. Śmiech, Kielce: Wyd. Jedność 2004.
- W świecie mojego Boga. Przewodnik metodyczny, red. T. Śmiech, Kielce: Wyd. Jedność 2004.
- Wzrastamy w przyjaźni z Jezusem. Przewodnik metodyczny do klasy III szkoły podstawowej, red. T. Śmiech, Kielce: Wyd. Jedność 2004.
- Słuchamy Boga. Przewodnik metodyczny do klasy IV szkoły podstawowej, red. T. Śmiech, Kielce: Wyd. Jedność 2004.
- Wielbimy Boga. Przewodnik metodyczny do klasy V szkoły podstawowej, red. T. Śmiech, Kielce: Wyd. Jedność 2004.
- W moim Kościele. Przewodnik metodyczny do klasy I gimnazjum, red. T. Śmiech, Kielce: Wyd. Jedność 2004.
- W miłości Ojca. Przewodnik metodyczny do klasy II gimnazjum, red. T. Śmiech, Kielce: Wyd. Jedność 2004.
- W życiu i w prawdzie. Przewodnik metodyczny do klasy III gimnazjum, red. T. Śmiech, Kielce: Wyd. Jedność 2004.
- Na drodze do dojrzałej wiary. Podręcznik do religii dla klasy I liceum i technikum, red. T. Śmiech, Kielce: Wyd. Jedność 2004.
- Na drodze do dojrzałej wiary. Przewodnik metodyczny, red. T. Śmiech, Kielce: Wyd. Jedność 2004.
- W świecie mojego Boga. Zeszyt ćwiczeń do klasy 0, red. T. Śmiech, Kielce: Wyd. Jedność 2005.
- Wzrastamy w przyjaźni z Jezusem. Zeszyt ćwiczeń do klasy II, red. T. Śmiech, Kielce: Wyd. Jedność 2005.
- Wzrastamy w przyjaźni z Jezusem. Podręcznik do religii dla klasy III szkoły podstawowej, red. T. Śmiech, Kielce: Wyd. Jedność 2005.
- Słuchamy Boga. Zeszyt ćwiczeń dla klasy IV, red. T. Śmiech, Kielce: Wyd. Jedność 2005.
- Słuchamy Boga. Podręcznik do religii dla klasy IV, red. T. Śmiech, Kielce: Wyd. Jedność 2005.
- Wielbimy Boga. Podręcznik do religii dla klasy V, red. T. Śmiech, Kielce: Wyd. Jedność 2005.
- Z Jezusem idziemy do Boga. Podręcznik do religii dla klasy VI, red. T. Śmiech, Kielce: Wyd. Jedność 2005.
- W moim kościele. Podręcznik do religii dla klasy I gimnazjum, red. T. Śmiech, Kielce: Wyd. Jedność 2005.
- W miłości Ojca. podręcznik do religii dla klasy II gimnazjum, red. T. Śmiech, Kielce: Wyd. Jedność 2005.
- Bóg naszym Ojcem. Przewodnik metodyczny do klasy I szkoły podstawowej, red. T. Śmiech, Kielce: Wyd. Jedność 2007.
- Jezus jest z nami. Przewodnik metodyczny do klasy II szkoły podstawowej, red. T. Śmiech, Kielce: Wyd. Jedność 2007.

Z Jezusem idziemy do Boga. Przewodnik metodyczny do klasy VI szkoły podstawowej, red. T. Śmiech, Kielce: Wyd. Jedność 2010.

2. Artykuły

- ŚMIECH T., Olimpiada wiedzy o życiu Kościoła kieleckiego, „Kielecki Przegląd Diecezjalny” 65 (1989), nr 2, s. 143-145.
- ŚMIECH T., Dzieło katechizacji w diecezji kieleckiej, „Kielecki Przegląd Diecezjalny” 66 (1990), nr 4, s. 274-279.
- ŚMIECH T., Rekolekcje zamknięte dla młodzieży, „Kielecki Przegląd Diecezjalny” 67 (1991), nr 2-3, s. 201-203.
- ŚMIECH T., Bierzmowanie – sakramentem świadectwa. „Kielecki Przegląd Diecezjalny” 68 (1992), nr 2, s. 155-165.
- ŚMIECH T., Powołanie rodziny do wspólnoty eucharystycznej. „Kielecki Przegląd Diecezjalny” 69 (1993), nr 2, s. 171-176.
- ŚMIECH T., Komentarz przed rozpoczęciem uroczystości święceń – Kielce, Plac Jana Pawła II 11.09.1993 r. „Kielecki Przegląd Diecezjalny” 69 (1993), nr 5, s. 404-406.
- ŚMIECH T., Europejska Konferencja Komisji „Iustitia et Pax”, „Kielecki Przegląd Diecezjalny” 71 (1995), nr 1, s. 94-95.
- ŚMIECH T., „Iustitia et Pax” a bezrobocie, „Kielecki Przegląd Diecezjalny” 71 (1995), nr 1, s. 95-97.

3. Inne publikacje

- ŚMIECH T., Animator podstawowym nośnikiem charyzmatu ruchu, Kielce: Wyd. Jedność 1989.
- ŚMIECH T., Z uśmiechem w życie. Wiersze, piosenki, inscenizacje dla najmłodszych, Kielce: Wyd. Jedność 1992.
- ŚMIECH T., TRZASKOWSKI Z., Tysiąc Twoich twarzy. Antologia polskiej poezji modlitewnej, Kielce: Wyd. Jedność 1993.
- ŚMIECH T., TRZASKOWSKI Z., Dar słowa, Kielce: Wyd. Jedność 1993.
- ŚMIECH T., W gliniany dzban mego życia [poezje], Kielce: Wyd. Jedność 1995.
- ŚMIECH T., Otrzymaliście Jego moc – bądźcie Mu świadkami. Pamiątka bierzmowanych (dla chłopców), Kielce: Wyd. Jedność 1995.
- ŚMIECH T., Otrzymaliście Jego moc – bądźcie Mu świadkami. Pamiątka bierzmowanych (dla dziewcząt), Kielce: Wyd. Jedność 1995.
- ŚMIECH T., TRZASKOWSKI Z., Matka, Kielce: Wyd. Jedność 1995.
- W gliniany dzban mego życia. Wiersze dzieci i młodzieży ze szkół podstawowych i średnich nagrodzone na konkursie oraz utwory innych autorów dotąd niepublikowane, red. T. Śmiech, Kielce: Wyd. Jedność 1995.
- Śmiech T., TRZASKOWSKI Z., Wszystkie twarze miłości w jednej twojej. Antologia wierszy o matce, Kielce: Wyd. Jedność 1995.
- ŚMIECH T., TRZASKOWSKI Z., Z uśmiechem w życie, Kielce: Wyd. Jedność 1996.
- ŚMIECH T., TRZASKOWSKI Z., Z uśmiechem w życie, Kielce: Wyd. Jedność 1997.
- W kolebce czasów. Antologia wierszy o Bożym Narodzeniu, red. T. Śmiech, Kielce-Paryż: Wyd. Jedność 1999.

- ŚMIECH T., *Marzenie Boga*, t. 1-2, Czas wiary, Kielce–Paryż: Wyd. Jedność 2000.
- ŚMIECH T., *Marzenie Boga*, t. 2, Kielce: Wyd. Jedność 2001.
- Kocham Ciebie Jezu. Modlitewnik dziecka Bożego, red. T. Śmiech, red. T. Śmiech, Kielce: Wyd. Jedność 2003.
- ŚMIECH T., *Otrzymaliście Jego moc – bądźcie Mu świadkami. Pamiątka bierzmowanych (dla chłopców)*, Kielce: Wyd. Jedność 2004.
- ŚMIECH T., *Otrzymaliście Jego moc – bądźcie Mu świadkami. Pamiątka bierzmowanych (dla dziewcząt)*, Kielce: Wyd. Jedność 2004.

4. Homilie

- ŚMIECH T., *Czy chcesz pójść za takim Chrystusem?*, „Współczesna Ambona” 17 (1989), nr 3, s. 6-7.
- ŚMIECH T., *Pozostań wierny usłyszonym słowom!*, „Współczesna Ambona” 17 (1989), nr 4, s. 16-18.
- ŚMIECH T., *Wezwania Adwentu*, „Współczesna Ambona” 17 (1989), nr 4, s. 77-78.
- ŚMIECH T., *Chodźmy z Janem na pustynię*, „Współczesna Ambona” 18 (1990), nr 4, s. 82-83.
- ŚMIECH T., *Chrystus w nas zmartwychwstaje*, „Współczesna Ambona”, 18 (1990), nr 2, s. 21-22.
- ŚMIECH T., *Zostaliśmy ochrzczeni*, „Współczesna Ambona” 18 (1990), nr 1, s. 18-19.
- ŚMIECH T., *Rozpoznać zmartwychwstałego Jezusa*, „Współczesna Ambona” 18 (1990), nr 2, s. 40-41.
- ŚMIECH T., *Bogurodzica – Matka Jezusa i nasza Matka*, „Współczesna Ambona” 18 (1990), nr 1, s. 8-9.
- ŚMIECH T., *Pan Jezus naszym Chlebem na życie wieczne*, „Współczesna Ambona” 18 (1990), nr 2, s. 96-97.
- ŚMIECH T., *Zobaczymy Boga*, „Współczesna Ambona” 19 (1991), nr 1, s. 75.
- ŚMIECH T., *Wy też możecie poznać Boga*, „Współczesna Ambona” 19 (1991), nr 1, s. 92-93.
- ŚMIECH T., *W szkole Jezusa*, „Współczesna Ambona” 19 (1991), nr 2, s. 110-111.
- ŚMIECH T., *Mów, Panie, bo sługa Twój słucha*, „Współczesna Ambona” 19 (1991), nr 2, s. 97-98.
- ŚMIECH T., *Najpiękniejszy jest kochający człowiek*, „Współczesna Ambona” 19 (1991), nr 4, s. 7-8.
- ŚMIECH T., *Być Apostołem Jezusa*, „Współczesna Ambona” 19 (1991), nr 4, s. 99-100.
- ŚMIECH T., *Słuchać Boga*, „Współczesna Ambona” 23(1995), nr 4, s. 33-34.
- ŚMIECH T., *Przyjąć Bożą szansę*, „Współczesna Ambona” 23 (1995), nr 4, s. 84-87.
- ŚMIECH T., *Jesteśmy Chrystusowi*, „Współczesna Ambona” 24 (1996), nr 2, s. 101-103.
- ŚMIECH T., *Prowadź mnie odwieczną drogą*, „Współczesna Ambona” 25 (1997), nr 1, s. 32-34.
- ŚMIECH T., *Zmatrycowaleś, żyjesz, jesteś z nami*, „Współczesna Ambona” 25 (1997), nr 1, s. 113-114.
- ŚMIECH T., *Duch Święty i posłuszeństwo, posłuszeństwo i Duch Święty*, „Współczesna Ambona” 26 (1998), nr 2, s. 41-43.

5. Reportaże

- ŚMIECH T., Odsłoniła pani prawdziwe oblicze, „Niedziela” 1984, nr 36, s. 6.
ŚMIECH T., List głosem wiary, „Gość Niedzielny” 1993, nr 47.
ŚMIECH T., Anonimowość wiary, „Gość Niedzielny” 1993, nr 50.
ŚMIECH T., Gdzie twoje groby, Polsko, gdzie ich nie ma, „Głos Katolicki”^{*} 1998, nr 32, s. 16.
ŚMIECH T., Montmorency nekropolia polskości, „Głos Katolicki” 1998, nr 38, s. 19.
ŚMIECH T., Adwent, „Głos Katolicki” 1998, nr 42, s. 3, 4.
ŚMIECH T., Obrazy Boga w dokumentach soboru Watykańskiego II, „Głos Katolicki” 1998, nr 44, s. 4.
ŚMIECH T., Groby uczą nas żyć, „Niedziela” 1998, nr 47, s. 11.
ŚMIECH T., Bóg w katechizmie, „Głos Katolicki” 1999, nr 1, s. 3, 8.
ŚMIECH T., Za mało habitów i koloratek, „Głos Katolicki” 1995, nr 5, s. 8.
ŚMIECH T., Jubileusz 30-lecia kapłaństwa Rektora PMK we Francji ks. prałata S. Jeża, „Głos Katolicki” 1999, nr 19, s. 3-6.
ŚMIECH T., Oblicze człowieka, „Niedziela” 2000, nr 2, s. 1.
ŚMIECH T., Meksyk – czyli... było co oglądać, „Głos Katolicki” 2000, nr 26, s. 20.
ŚMIECH T., Bohaterski szlak Grenadierów Polskich, „Głos Katolicki” 2000, nr 28, s. 28.
ŚMIECH T., Założyciele twórcy kontynuatorzy, „Głos Katolicki” 2001, nr 8, s. 5, 8.
ŚMIECH T., Będzicie sądzeni z miłości, „Głos Katolicki” 2001, nr 11, s. 9, 13.
ŚMIECH T., Uśmiech mędrca, „Głos Katolicki” 2001, nr 12, s. 8, 9.
ŚMIECH T., Kim jesteśmy; kim być chcemy – czyli „Quo vadis Polonio we Francji?”, „Głos Katolicki” 2001, nr 24, s. 4, 18.
ŚMIECH T., Wywiad – Emigracyjne prawdy, „Nasz Dziennik” 2001 (21-22 VII), s. 17.
ŚMIECH T., Pogrzeb Norwida, „Głos Katolicki” 2001, nr 26, s. 3, 15.
ŚMIECH T., Z Polską Misją Katolicką w duchu Radia Maryja, „Głos Katolicki” 2001, nr 26, s. 18-19.
ŚMIECH T., A mnie trochę dziwi, „Głos Katolicki” 2001, nr 37, s. 20.
ŚMIECH T., Fatima w roku 2001, „Głos Katolicki” 2001, nr 39, s. 18.

* „Głos Katolicki” – czasopismo wydawane we Francji dla Polonii francuskiej przez Polską Misję Katolicką we Francji.

6. Promotorstwo prac dyplomowych

- BŁACH M., Dekalog drogą do świętości w oparciu o *Katechizm Kościoła Katolickiego*.
BUGAJSKA A., Przesłanie Światowych Dni Młodzieży.
KONDRAK E., Rola modlitwy w katechezie na podstawie *Catechesi tradendae*.
ŁAPKA A., Obraz Boga w Liście apostoelskim Ojca Świętego Jana Pawła II do młodych całego świata z okazji Międzynarodowego Roku Młodzieży.
WIJAS K., Przesłanie V Pielgrzymki Jana Pawła II do Ojczyzny.
WITKOWSKA U., Cześć i szacunek wobec rodziców w nauczaniu Jana Pawła II.

7. Bibliografia podmiotowa

- KRZEŚNIAK-FIRLEJ D., FIRLEJ W., KALETA A., Tadeusz Śmiech, w: Bibliografia piśmiennictwa profesorów Seminarium Kieleckiego 1727-2001. Księga Jubileuszowa, red. D. Krześniak-Firlej, W. Firlej, A. Kaleta, Kielce 2002, s. 454-458.
- CUDZIK T.. Śp. ks. Tadeusz Śmiech. Wspomnienia pośmiertne, „Kielecki Przegląd Diecezjalny” 89 (2013), nr 5, s. 510-513.

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWO-DYDAKTYCZNA KSIĘDZA DOKTORA TADEUSZA ŚMIECHA

Streszczenie

Ks. Tadeusz Śmiech urodził się 27 października 1952 roku w Tempoczowie na terenie obecnego województwa świętokrzyskiego, dawniej kieleckiego. Jego rodzicami byli ojciec Józef oraz matka Adela. Po ukończeniu szkoły podstawowej, a następnie liceum wstąpił do Wyższego Seminarium Duchownego w Kielcach. Po otrzymaniu święceń pracował w duszpasterstwie. Następnie odbył specjalistyczne studia we Francji oraz na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. Był pracownikiem Kurii Diecezjalnej w Kielcach oraz WSD, dyrektorem Referatu Katechetycznego. Znany jest jako autor programu oraz podręczników do katechezy, formator wielu pokoleń katechetów. Działalność naukowa ks. dr. Tadeusza Śmiecha dotyczyła przede wszystkim katechizacji. Skupiał wokół siebie ludzi, którzy podobnie jak on katechizację pojmowali jako pełną zaangażowania służbę Ewangelii. Ludziom, z nim współpracującym, zależało, by katechizacja była przeprowadzana w diecezji jak najlepiej. Bezustanne spotkania, prowadzone rozmowy i konsultacje owocowały konkretnymi katechetycznymi dziełami. Po zakończeniu pracy w Kurii diecezjalnej w Kielcach był duszpasterzem Polonii we Francji, następnie proboszczem polskiej parafii w Lyonie. Jawi się jako niestrudzony w swej działalności duszpasterskiej oraz dydaktycznej polegającej na ciągłym czuwaniu nad dziełem katechizacji.

Słowa kluczowe: katecheza; podręczniki do nauki religii; katechizmy.